

ST-läkare i Uppsala får fast jobb

Nu erbjuder även Uppsala ST-läkarna fast anställning. Och yngreläkarna är nöjda, även om inte alla i Uppsala omfattas av beslutet.

– Vi är väldigt glada. Det här är en öppning och det är sjukhuset självt som är initiativtagare. Uppsala har varit väldigt försiktiga, så det är positivt, säger Heidi Stensmyren, ordförande i Sylf, Sveriges yngre läkares förening, som arbetar för att alla ST-läkare i landet ska ha fast jobb.

Universitetsorterna Stockholm, Umeå, Göteborg och Linköping har redan infört tillsvidareanställning för sina ST-läkare. Nu ansluter sig Akademiska sjukhuset i Uppsala. Men där omfattas endast de ST-läkare som nyanställs från och med den 1 juni. Och det gäller dessutom bara vissa specialiteter (se ruta). Alla ST-läkare i till exempel ortopedi,

■ De får fast tjänst

Beslutet i Uppsala gäller ST-läkare som nyanställs från den 1 juni inom handkirurgi, anesthesi och intensivvård, röntgen, neurofysiologi, psykiatri, onkologi, njurmedicin, endokrinologi, gastroenterologi och hud.

kirurgi och akutmedicin omfattas inte. Inte heller de som redan har en ST-läkartjänst.

– Merparten är fortfarande utanför, men vi ser detta som ett första steg, säger Niclas Abrahamsson, ordförande för Sylf i Uppsala, också han nöjd.

Att inte alla specialiteter omfattas beror, enligt biträdande sjukhusdirektören Eva Telne, på överväganden av respektive verksamhetschef. Sjukhuset vill inte lova fast anställning för fler än man kan ansvara för.

– Ortopedin har till exem-

pel bedömt att de inte kan göra en sådan här lösning. Vi är ett litet landsting med ett stort sjukhus som servar landsting som vi inte ansvarar för, säger hon.

Vän av ordning kanske undrar över om de redan anställda ST-läkarnas chanser att få fast jobb försämras av att de nyanställda garanteras arbete. Men det tror inte Eva Telne. I de specialiteter som valt att gå med kommer det att behövas folk, är hennes tolkning.

– **Jag tror att** det löser sig på ett naturligt sätt.

Dessutom tror hon att sjukhuset framöver kommer att ta ytterligare steg mot fasta jobb.

– Min personliga bedömning är att vi på allt fler områden kommer att erbjuda fast anställning.

Det gäller såväl ST-läkare som anställdes före den 1 juni som ST-läkare inom fler specialiteter. Det gäller även specialistläkarna, som i Uppsala fortfarande inte har fasta anställningar. Men »av omvärlds- och konkurrensskäl« tror Eva Telne att Akademiska sjukhuset måste följa efter de andra universitetssjukhusen.

Av de sex universitetsorterna är det nu bara Lund/Malmö som inte erbjuder sina ST-läkare fast jobb.

Elisabet Ohlin

Socialstyrelsen sa ja till PGD/HLA

Socialstyrelsen har beslutat ge tillstånd till så kallad PGD/HLA i tre fall. PGD/HLA innebär preimplantatorisk diagnostik av befruktade ägg för att få fram ett barn som kan fungera som donator till ett sjukt syskon. Enligt lagen om genetisk integritet mm, som trädde i kraft den 1 juli 2006, kan Socialstyrelsen ge sådant tillstånd om det finns synnerliga skäl, bland annat ska alternativ behandling saknas, det ska röra monogent ärftliga sjukdomar och sjukdomen ska ha ett förlopp som gör att PGD/HLA passar.

Fyra ansökningar har inkommit sedan årsskiftet. I det fjärde fallet inväntar Socialstyrelsen kompletteringar och har inte tagit beslut än.

Martin Ingvar till Osher centrum

Martin Ingvar, tidigare professor i neurofysiologi, blir professor i integrativ medicin vid Karolinska institutet och chef för Osher centrum för integrativ medicin, som startades 2005 med donerade pengar.

Martin Ingvar leder sedan i höstas en studie om placeboeffekten vid Osher centrum. ■

Martin Ingvar

Vårdförbundet på Karolinska begär tvisteförhandlingar

Nu har Vårdförbundet på Karolinska Universitetssjukhuset Solna lämnat in begäran om centrala tvisteförhandlingar och yrkat på skadestånd från arbetsgivaren, sedan en sjuksköterska fått dygnsvilan bruten.

Sjuksköterskan hade beredskapspass som ledde till inbrott i arbetet och den sammanhängande dygnsvilan bröts, vilket ledde till att arbetsgivaren drog av timmar från sjuksköterskans kompsaldo, mot hennes vilja.

Olagligt, resonerar Vårdförbundet, som anser att det står i strid med Arbetstidslagen. Men än har de inte fått något svar från arbetsgivaren.

– Det känns som att arbetsgivaren förhalar frågan. De säger att de vill avvakta Sveriges Kommuner och Landstings inställning och menar att sjukhuset lokalt inte har mandat att förhandla, säger Eva Håkansson, styrelseledamot i förbundet. ■

Elisabet Ohlin

■ Undantagen från LAS

Förordningen (1998:1518) om behörighet till vissa anställningar inom hälso- och sjukvården är ett undantag från Lagen om anställningsskydd.

Enligt förordningen anställs ST-läkare genom förordnande för högst sex månader utöver den beräknade tid som behövs för utbildning inom speciali-

teten. Men sjukhuset kan välja att i stället vidareanställa om det inte inkräktar på utbildning eller forskning.

Specialistläkare omfattas av LUS, Lag (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter m m, som begränsar deras anställningstid till sex år.

Läkare kan bli intresserade av vårdhygien

Vårdrelaterade infektioner har sjunkit kraftigt på barnintensiven, BIVA, på Astrid Lindgrens barnsjukhus i Solna, tack vare ett så kallat VRISS-projekt.

Kan man få läkare intresserade av vårdhygien? Under den rubriken berättade barnläkaren Joachim Krylborn om projektet på Smittskyddsinstutets dag om vårdhygien.

Idag kan han svara ja på frågan. Men inledningsvis var motståndet från kollegorna massivt. När projektet inled-

Foto: Fotograferna US

Viktig vaskning.

des i januari 2006 visade sig andelen vårdrelaterade infektioner på avdelningen vara hela 40 procent.

Men genom ihärdigt arbete har allt fler blivit övertygade. Tricket är att upprepa budskapet för att så småningom åstadkomma en kulturänd-

ring, vilket till slut skapar ett tryck på alla, enligt Krylborn.

Idag ligger andelen vårdrelaterade infektioner på avdelningen närmare 0 procent.

– Det går att få även doktorer som inte vill, att börja vilja.

Vad är problemet med läkarna?

– Det är ett attitydproblem. Läkare behöver ha mer ödmjukhet och förstå att detta kan vara en lika viktig fråga som att ställa rätt diagnos och att följa läkaretiken och aldrig skada.

Elisabet Ohlin

Frispråkig läkare ny fransk minister

En läkare är en av de mest omdiskuterade medlemmarna i Frankrikes nya regering. Bernard Kouchner, grundare av Läkare utan gränser, har utsetts till utrikesminister.

Bernard Kouchner sägs vara en symbol för att den nye franske presidenten, Nicolas Sarkozy, är öppen för andra politiska strömningar än det egna högerpartiet UMP. »The french doctor« har hittills bara ingått i vänsterregeringar och stödde under valkampanjen socialisten Ségolène Royal.

Bernard Kouchner har ofta utnämnts till en av franska folkets mest omtyckta politiker. Bakom populariteten står både hans internationella engagemang och hans frispråkighet.

Det började i slutet av 1960-talet med att den unge gastroendokrinologen deltog i en av Röda Korsets första aktioner i Biafra. Läkarteamet upptäckte snart att det var svårt att hålla organisationens tystnadslofte. De bröt mot regeln och vittnade om hur andra nationers intressen för Nigerias oljetillgångar ledde till en massaker av befolkningen.

Det var kärnan till bildandet av Médecins sans Frontières 1971 och en av Läkare utan gränser grundprinciper, att rapportera om övergrepp i katastrofområden. Men 1979, efter en schism inom MSF, bröt sig Bernard Kouchner ut och skapade Médecins du Monde.

Han har sedan fortsatt sitt internationella arbete, bland annat genom att stödja båtflyktingar från Vietnam och kurder i kampen för ett självständigt landområde. Han har också haft FN-uppdrag i Kosovo. Förra året var han en av 13 kandidater till posten som WHO:s generalsekreterare.

I slutet av 1980-talet inled-

Foto: Stephane de Sakuini/Scanpix

Bernard Kouchner, utrikesminister i Frankrikes nya regering.

de han en politisk karriär som statssekreterare och sjukvårdsminister i olika vänsterregeringar. I årets valkampanj kritiserade han hårt Nicolas Sarkozys inställning i invandrarfrågor, men han har inte heller varit särskilt påstridig i sitt stöd för Ségolène Royal.

Direkt efter utnämningen till utrikesminister meddelade Socialistpartiets ledning att han utsluts ur partiet. Bernard Kouchner svarade – i tidningen Le Monde – att han är socialdemokrat och som utrikesminister inte kommer att svika sina ideal.

Klyftorna mellan de politiska blocken i internationella frågor är inte särskilt stor i Frankrike. Men man frågar sig ändå hur Bernard Kouchners frispråkighet kommer att göra sig i en högerregering. Nicolas Sarkozy vill till exempel inte se Turkiet som medlem i EU. Bernard Kouchner har en diametralt motsatt uppfattning om saken.

Bernard Kouchner har meddelat att hans allra första prioritet som minister är att ta itu med situationen i Darfur, i västra Sudan, och på den punkten råder det i alla fall en konsensus i Frankrike.

Anna Trenning-Himmelsbach
frilansjournalist, Frankrike